

Kestävää kasvua ja pehmeää lumovoimaa – Salon kaupungin elinvoimaohjelma

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.3.2026 § 18

Johdanto

Salon kaupungin strategiassa todetaan, että *”Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Lujittava elinvoima kumpuaa osaavista tekijöistä, monipuolisesta yrityskentästä, todellisesta yhteistyöstä, viihtyisästä keskustasta ja vireistä kylistä.”*

Elinvoimaohjelma on laadittu toteuttamaan erityisesti elinvoimaisen Salon päämäärää. Salon kaupungin elinvoimaohjelma ohjaa kaupungin kehitystä kohti vahvempaa kilpailukykyä ja kestäväää kasvua. Ohjelman keskiössä on ajatus siitä, että elinvoima syntyy kaupungin, yritysten, oppilaitosten ja yhteisöjen yhteisestä panoksesta.

Ohjelma linjaa kuusi keskeistä tukipilaria: erinomainen sijainti kasvun perustana, osaavan työvoiman saatavuus, hyvä yritysilmapiiri, tapahtumien ja matkailun vetovoima, kestäväen kehityksen edistäminen sekä kansainvälisyys. Näiden avulla luomme olosuhteet, joissa yritykset voivat menestyä, asukkaat viihtyä ja kaupunki kasvaa. Elinvoimaohjelma korvaa entisen elinkeinopoliittisen ohjelman.

Elinvoimalupauksessamme olemme sitoutuneet sujuviin lupaprosesseihin, yrittäjämysteisiin hankintoihin, koulutuspolkujen kehittämiseen ja kansainvälisten investointien houkutteluun.

Tavoitteemme on tehdä Salosta houkutteleva paikka asua, yrittää ja investoida. Haluamme tehdä Salosta kaupungin, jossa kasvu ja hyvinvointi kulkevat käsi kädessä.

Salon elinvoimalupauksen painopisteet

Toimiva vuoropuhelu

Kaupunki sitoutuu käymään aktiivista vuoropuhelua yrityskentän kanssa. Vuoropuhelun keinoista ja tavoista sovitaan sopijaosapuolten kesken. Sitoudumme tekemään näkyväksi kaupungin ja yrittäjien välistä yhteistyötä.

Sujuvat kaavoitus- ja lupaprosessit

Lupaprosessien- ja kaavoitusprosessien tulee olla sujuvia. Kaupunki sitoutuu edistämään kaiken kokoisten ja eri puolella Saloa toimivien yritysten menestystä sujuvan kaavoituksen ja luvituksen avulla. Kaavahankkeissa yritysten näkemykset ja ajatukset huomioidaan valmistelun varhaisessa vaiheessa.

Yrittäjämönteiset hankinnat

Kaupunki kartoittaa markkinoita tilanteissa, joissa hankinnan kohde ei ole tuttu ja tavanomainen sekä tarpeen mukaan järjestää markkinavuoropuheluja ennen hankintoja. Kaupunki jakaa mahdollisuuksien mukaan hankinnat sellaisiin osa-alueisiin, jotka paremmin mahdollistavat mikro- ja pk-yritysten osallistumisen tarjouskilpailuihin.

Yritysvaikutusten arviointi

Osapuolet sitoutuvat yritysvaikutusten arviointien kehittämiseen ja laajemman käytön edistämiseen Salon kaupungissa.

Yrittäjyyteen kannustaminen

Osapuolet sitoutuvat yhdessä lisäämään viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden ymmärrystä yrittäjyydestä. Seuraamme Kuntabarometrin, Kuntarankingin sekä muiden mittausten tuloksia ja laadimme toimenpiteitä tulosten pohjalta, nopeasti reagoiden.

Salon elinvoiman tukipilarit

1. Kasvun perustana hyvä sijainti

Salon sijainti Turun ja Helsingin välissä tekee kaupungista luonnollisen keskipisteen niin yrityksille kuin asukkaille. Erinomaiset liikenneyhteydet ja kehittyvä infrastruktuuri takaavat kaupungin saavutettavuuden sekä tarjoavat yrityksille tilaa kasvaa.

2. Osaavaa työvoimaa yritysten tarpeisiin

Varmistamme, että työvoimaa on saatavilla kaupungin kehittyvien alojen tarpeisiin. Tämä edellyttää niin koulutusmahdollisuuksien lisäämistä kuin kaupungin vetovoimaisuuden kasvattamista niin yritysten sijoittumispaikkana kuin asumisen vaihtoehtona.

3. Hyvä yritysilmapiiri tukee elinvoimaa

Salo tunnetaan tuhansien yritysten kotina. Yritykset luovat pohjaa kaupungin elinvoimalle. Tavoittemme on kehittää yritysilmapiiriämme edelleen vahvistuvan vuoropuhelun ja yhteisen näkemyksen luomisella. Kaupunki kuulee yritysten tarpeita liiketoiminnan kehittämisen edellytyksistä ja luo olosuhteita, joilla näitä voidaan tukea.

4. Pehmeää lumovoimaa

Salo tarjoaa erinomaiset puitteet ainutlaatuisille tapahtumille, kulttuurille ja urheilulle. Meren läheisyys, lukuisat sisävetemme ja Teijon kansallispuisto houkuttelevat kaupunkilaisia, kesäasukkaita ja matkailijoita nauttimaan Salon kauniista luonnosta ja historiallisista kartano- ja ruukkimiljöistä.

5. Kestävän kehityksen kaupunki

Salo edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kehitystä kaikessa toiminnassaan. Kaupunki on kiertotalouden edelläkävijä ja mukana rakentamassa resurssiviisasta yhteiskuntaa, jossa ympäristön ja kuntalaisten hyvinvointi kulkevat käsikädessä. Kaupunki toimii luontokadon pysäyttämiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

6. Kansainvälinen kaupunki

Salon kansainvälisyysohjelma tähtää kaupungin vetovoiman ja kilpailukyvyn vahvistamiseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Ohjelman painopisteenä kehitetään verkostoyhteistyötä, elinkeinoelämän kansainvälistymistä, opiskelu- ja työmahdollisuuksia, monikulttuurisuutta ja ulkomaisten investointien houkuttelua. Tavoitteena on tehdä Saloa tunnetuksi houkuttelevana, kansainvälisenä elinympäristönä sekä tukea paikallisten yritysten kasvua maailmalla.

Kasvun perustana hyvä sijainti

Salon sijainti Turun ja Helsingin välissä tekee kaupungista luonnollisen keskipisteen niin yrityksille kuin asukkaille. Salosta on sujuvat yhteydet niin lentokentille kuin eteläisen Suomen satamiin. Yrityksille Salo tarjoaa logistisesti hyvät edellytykset sijoittumiselle ja yritystoimintaan soveltuvia tontteja on tarjolla eri puolilla kaupunkia vastaten erilaisiin tarpeisiin ja tarjoten yrityksille tilaa kasvaa. Yhteydet varmistavat myös mahdollisuuden asua Salossa, vaikka työpaikka sijaitisi muualla.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Raide- ja tieliikenneyhteyksien kehittäminen ja vaikuttamistyö - Kaupunki edistää aktiivisesti Länsiradan rakentamista ja henkilöjunaliikenteen kehittämistä. - Kaupunki edistää satamayhteyden KT52 kakkosvaiheen rakentamista. - Kaupunki edistää joukkoliikenteen toimivuutta niin Salon sisällä kuin lähimpiin kaupunkeihin. - Matkaketjut tukevat pendelöintiä ja mahdollistavat julkisen liikenteen käytön työmatkaliikkumisessa	Kaupunginhallitus ja – valtuuston jäsenet, kaupungin johtoryhmä, elinvoimapaalvelut	2026-2031
Sijoittumista tukeva kaavoitus ja tonttitarjonta Salon kaupunki parantaa yritysten toimintaedellytyksiä kaavoituksen, sujuvan lupaprosessin ja kattavan tonttitarjonnan keinoin.	Elinvoimapaalvelut	2026-2031

Osaavaa työvoimaa yritysten tarpeisiin

Varmistamme, että työvoimaa on saatavilla kaupungin kehittyvien alojen tarpeisiin. Tämä edellyttää niin koulutusmahdollisuuksien lisäämistä kuin kaupungin vetovoimaisuuden kasvattamista niin yritysten sijoittumispaikkana kuin asumisen vaihtoehtona. Rakennamme koulutuspolkuja tukemaan työelämän osaamistarpeita. Salossa työllisyyspalvelut toimivat aktiivisena kumppanina yrityksille ja auttavat ihmisiä työllistymisen polulla.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Osaajien houkuttelu alueelle - Kaupunki tekee säännöllistä korkeakouluysteistyötä, osallistuu eri messuille ja tilaisuuksiin, toimii proaktiivisesti osaajien ja investointien houkuttelussa kontaktoimalla elinkeinoelämän toimijoita - Kaupunki kehittää edelleen kuntien yhteisen työllisyysalueen toimintaa ja edistää työvoiman ja elinkeinoelämän kohtaantoa. - Kaupunki toteuttaa työllisyysohjelman toimenpiteitä työnantajien ja työvoiman osaamisen kehittämiseksi.	Elinvoimapalvelut	2026-2031
Positiivisen nettomuuton saavuttaminen - Salon kaupunki tekee aktiivista asukasmarkkinointia ja esimerkiksi kontaktoi paluumuuttajia erilaisin viestinnällisin tavoin sekä kehittää erilaisia kannustimia alueelle muuttoon. - Kaupunki osallistuu aktiivisesti opiskelu- ja työpaikkojen monipuolistamiseen elinkeinoelämän tarpeita kuunnellen. - Kaupunki toteuttaa monipuolisia kotouttamis- ja asettautumispalveluita	Elinvoimapalvelu, yhteisöpalvelut	2026-2031

Hyvä yritysilmapiiri tukee elinvoimaa

Salossa on monipuolinen yrityskehittäjä, johon mahtuu niin pieniä paikallisia kuin suuri kansainvälisiä toimijoita. Hyvä yrittäjyysilmapiiri on dynaaminen, kannustava ja yhteistyöhön perustuva ympäristö, jossa yritykset voivat menestyä ja kasvaa. Se houkuttelee uusia yrittäjiä, tukee nykyisten yritysten toimintaa ja luo innovaatioille otolliset olosuhteet. Kaupungilla on keskeinen rooli tämän ilmapiirin rakentamisessa ja ylläpitämisessä. Haluamme, että keskinäinen luottamus on korkealla ja vuorovaikutus avointa ja rakentavaa.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Hyvän yrittäjyysilmapiirin rakentaminen • Tuemme sekä uusien yritysten perustamista että olemassa olevien yritysten laajentumista tarjoamalla koulutuksia, verkostoitumismahdollisuuksia ja rahoituskumppanuuksia. • Kaupunki kartoittaa markkinoita tilanteissa, joissa hankinnan kohde ei ole tuttu ja tavanomainen sekä tarpeen mukaan järjestää markkinavuoropuheluja ennen hankintoja. • Kaupunki jakaa mahdollisuuksien mukaan hankinnat sellaisiin osa-alueisiin, jotka paremmin mahdollistavat mikro- ja pk-yritysten osallistumisen tarjouskilpailuihin. • Järjestetään vuoropuhelua tukevia tilaisuuksia ja keskusteluja, ja kohdataan yrityksiä säännöllisesti. • Kaupungin asukkaat ja päättäjät ymmärtävät yrittäjien merkityksen elinvoimalle ja suhtautuvat positiivisesti yritystoiminnan kasvuun. • Työnantajapalveluiden ja aloittavan yrittäjän palveluiden kehittämistä toteutetaan työllisyyspalveluiden koordinoimana erityisesti yhteistyössä yrityskehittäjän, Yrityssalon ja SSKKY:n kanssa. • Yrittäjiä arvostetaan ja heidän saavutuksiaan nostetaan esille.	Elinvoimapalvelu, Yrityssalo, toimialat, luottamushenkilöt	2026-2031

Pehmeää lumovoimaa

Tapahtumat ja matkailu ovat tärkeä osa kaupungin elinvoimaisuutta, sillä ne tuovat yhteen asukkaita, houkuttelevat vierailijoita ja vahvistavat alueen vetovoimaisuutta. Monipuoliset kulttuuri-, urheilu- ja yhteisötapahtumat edistävät paikallista yhteisöllisyyttä, tukevat yritystoimintaa ja lisäävät kaupungin tunnettuutta. Tapahtumat luovat positiivista kaupunkikuvaa, joka houkuttelee uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Satojen tapahtumien kaupunki - Panostetaan erikokoisiin ja -tyyppisiin tapahtumiin, tunnistetaan kaupungin erityispiirteet ja rakennetaan ympärivuotisesti tapahtumia, jotka tukevat alueen identiteettiä. - Hyödynnetään tapahtumateollisuuden verkostoja toiminnan kehittämisessä. - Paikallisten yritysten näkyvyyttä edistetään esimerkiksi tapahtumien, markkinoinnin ja matkailuhankkeiden kautta.	Elinvoimapalvelut, Yhteisöpalvelut, Yrityssalo, toimialat, luottamushenkilöt	2026-2031
Viehättävä matkailukaupunki - Kehitetään Visit Salo -matkailumarkkinointia houkuttelemaan Saloon uusia matkailijoita. - Tehdään aktiivista yritysyhteistyötä matkailun edistämiseksi kaupungissamme.	Yhteisöpalvelut, Yrityssalo	2026-2031

Kestävän kehityksen kaupunki

Salo edistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kehitystä kaikessa toiminnassaan. Kaupunki on kiertotalouden edelläkävijä ja mukana rakentamassa resurssiviisasta yhteiskuntaa, jossa ympäristön ja kuntalaisten hyvinvointi kulkevat käsikädessä. Kaupunki toimii luontokadon pysäyttämiseksi ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kiertotalouden edelläkävijä - Hyödynnetään Lounavoiman ekovoimalaitosta kiertotalouden kehittämisen alustana. - Edistetään kiertotaloutta kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteiden mukaisesti. - Panostetaan ekosysteemeihin, joissa eri yritysten innovaatiot saavat tukea kasvuun. - Edistetään pienyritysten mukanaoloa ja hyödyntämistä LSJH:n hankinnoissa aktiivisen ja yritysmyönteisen omistajaohjauksen avulla.	Elinvoimapalvelut , Yrityssalo, toimialat	2026–2031
Ilmastoviisas Salo Toteutetaan kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman toimenpiteitä.	Toimialat	2026–2031

Kansainvälinen kaupunki

Salon kansainvälisyystyö tähtää kaupungin vetovoiman ja kilpailukyvyn vahvistamiseen muuttuvassa toimintaympäristössä. Kansainvälisyyden painopisteenä kehitetään verkostoyhteistyötä, elinkeinoelämän kansainvälistymistä, opiskelu- ja työmahdollisuuksia, monikulttuurisuutta ja ulkomaisten investointien houkuttelua. Tavoitteena on tehdä Saloa tunnetuksi houkuttelevana, kansainvälisenä elinympäristönä sekä tukea paikallisten yritysten kasvua maailmalla.

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kansainvälisyysohjelman toteuttaminen • Verkostoyhteistyö -> Ystävyyskaupungit, EU-hankkeet, kansainväliset verkostot, kuten esimerkiksi EUROTOWNS, kansainväliset konferenssit • Elinkeinoelämä -> Tuki yritysten kansainvälistymiseen, rekrytoinnit, investointien houkuttelu • Kansainvälinen opiskelu ja työ -> Yhteistyö korkeakoulujen kanssa, kansainväliset opiskelijat ja osaajat • Monikulttuurinen Salo -> Kieliryhmät, kotoutumispalvelut, kulttuurien välinen vuoropuhelu • Tuetaan yrityksiä avaamaan kansainvälisiä markkinoita vientihankkeiden avulla	Elinvoimapalvelut, Yrityssalo, toimialat, luottamushenkilöt	2026-2031

Toimeenpano ja seuranta

- Elinvoimaohjelman etenemistä seurataan vuosittain kaupunginvaltuustolle tehtävässä raportissa.
- Elinvoimaohjelman ohjausryhmänä toimii kaupungin ja elinkeinoelämän yhteinen EPO-toimikunta.

